

"Els maquis han estat oblidats"

Francesc Ribera, 'Titot', és el líder del grup de rock Brams. Aquest setembre pot ser criminal per a ell: presenta el quart disc, 'Cal seguir lluitant', i estrena l'obra de teatre 'Bandits'.

Després de veure el cartell de promoció del disc dedicat als maquis, semblant al que utilitza la policia per denunciar etarres, i de saber que fas de bandit en una obra de teatre, qualsevol diria que et sents perseguit...

—Home, una mica assetjat, sí que m'hi sento. I em penso que no sóc pas l'únic. Crec que som un col·lectiu més o menys nombrós de gent, de ciutadans o de compatriotes, que ens trobem en aquesta mateixa situació. La diferència és que jo tinc alguns mitjans d'expressió a l'abast. El resultat d'aquesta expressió és el reflex d'aquest sentiment, no tant potser d'estar assetjat com de rebel·lar-se contra el setge.

—Per això "Cal seguir lluitant"?

—Per això cal lluitar, sí.

—Per quines coses cal continuar lluitant?

—És una mica complicat, això de fer una declaració de principis ideològica, perquè no

som un col·lectiu polític ni un moviment de masses, ni res d'això. Som un grup de rock; i si et dic que la declaració de principis és a les lletres de les cançons, doncs em quedo tan ample, no?

—Tu diràs!

—Però una mica és ben bé això. Hi ha tot un seguit de coses que no ens estan bé i aprofito aquest mitjà de comunicació per exterioritzar-ho.

—Concretament reivindiqueu els maquis, per què?

—Són uns personatges que han estat absolutament oblidats, volgutament oblidats. És un esglai de resistència de la nostra història. Ben pocs referents històrics trobem d'aquestes figures, per allò que diuen que, la història, l'escriuen els guanyadors, i aquests s'estimen més d'evitar la gent que els fa nosa. Als vencedors actuals, els maquis els havien fet molta i molta nosa, encara que tots plegats formessin part de

l'antifranquisme, per dir-ho d'alguna manera.

—*Els maquis són extrapolables? N'hi ha paral·lelismes?*

—És molt difícil. El més important és l'actitud. Ara, cal entendre que els anys 90 són molt diferents dels anys 50, quan la repressió era molt directa. Ara estem submergits en una mena de democràcia on tot sembla que és bo, si ho diu la TV. I de fet, és molt més difícil d'exercir aquesta resistència. El paral·lelisme es podria trobar en el fet que nosaltres aprofitem el grup per fer aquesta resistència. Evidentment, no dic pas que les guitarres siguin els màusers dels 90, ni de lluny, i amb això no vull pas deslegitimar la lluita armada ni res. Vull dir que la repressió ha evolucionat molt i que és vàlid d'utilitzar els nostres mitjans per denunciar la repressió i mirar de treure'ns-la de sobre. Si els maquis utilitzaven les armes per contrarestar un estat armat, podríem dir que l'oposició guàrdia civil-maquis de llavors seria ara la televisió-Brams..., molt *grosso modo*. (Riu).

—*De fet, el disc no sols parla dels anys 50, sinó també de la transició i de la monarquia imposada per Franco.*

—Hi ha dues cançons específiques. L'una és la del Massana, l'altra és "El dia dels Innocents", que parla del 23-F i de la mentida de la transició. La del rei és més en sentit ridiculitzador, visceral. "El dia dels Innocents", la vaig fer a Manacor, fa dos anys, a calcs Ocults. El que escrivia era gros, però després veus tot això dels GAL i aquesta cançó es devalua, en el sentit que la mateixa gent integrada dins el sistema no se sorprèn gens d'aquesta llei de coses, i això és molt perillós. Amb el tema del germà de l'Alfonso Guerra, el que van aconseguir a través dels mitjans de comunicació va ser provocar enveja, no rebuig. Així s'arriba al punt que la gent es pensa que si algú té poder i no es fa ric és que és un ruc. És una inversió de valors. El Roldán és un ruc, sí, però perquè s'ha fet enganxar. I es crea un sentiment de "jo també ho faria, si pogués". Amb els GAL igual, es justifica perquè hi ha ETA, i aquests s'han de matar. I justificar això és igual que justificar un estat militar, com el Xile de Pinochet, on tot ha canviat, però no ha canviat re.

—*Pels Brams la música no deixa de ser un altaveu per a dir coses, oi?*

—Aquesta és la intenció des del primer disc... No, d'abans i tot, que ja fèiem cançons.

—*Per comptes d'anar abaixant el to a mesura que feu discs, heu anat augmentant la protesta.*

—Al primer disc hi havia tres cançons d'intencionalitat política, i en aquest últim n'hi ha vuit. Ha estat una cosa progressiva, perquè no tenia cap sentit de fer totes les cançons per als qui ja s'ho creuen —que també està molt bé—. La intenció era més ambiciosa, i en un cert

sentit s'ha aconseguit. Vam néixer en el punt alt del rock català, vam créixer quan aquest es moria, amb temes de primer molt festius, que hem girat com una mitja.

—*A més heu aconseguit, amb els quatre compactes fets, un públic fidel.*

—Sí, i cosa més important, encara tenim molt de camp a córrer. Estic segur que, dels pocs grups amb quatre discos, som dels menys cremats. A molts llocs, encara no hi hem anat. Per exemple, tot just si enguany ens anem implantant al País Valencià, on sabem que tenim gent que ve de llocs ben diferents per veure'ns. Esperem que les forces aguantin. Evidentment som sensibles a la crisi de tothom i provem d'aguantar. És més, també som sensibles al fet que, comprometre'ns amb una certa ideologia, ens ha complicat una mica la vida, a l'hora de les contractacions en certs ajuntaments, i no sols del PP. També hi ha pobles que han prohibit de penjar cartells de la promoció del disc perquè diuen que inciten al terrorisme...!

—*Tornant al disc, hi ha un tema que has fet amb en Pau Riba. Què us uneix?*

—Sóc un gran fan del Pau Riba; m'agrada molt i també el vull reivindicar una mica. A més el baixista, l'Albert Vila, és baixista d'en Pau.

—*Una altra de les teves facetes és el teatre. Dimecres, dia 20, estrenes Bandits al Teatre Lliure de Barcelona. Com hi has arribat?*

—És una carambola que em va venir després de fer *Picadillo i canelons*. Vaig tornar d'una ronda per Galícia i em vaig trobar una nota dient-me que telefonés al Teatre Lliure, i al cap d'una setmana ja hi assajava. Faig d'un dels bandits del XVIII.

—*Suposo que deu haver estat tot molt inesperat...*

—*Picadillo i canelons* ja era una cosa que volia fer, però no gosava ni presentar-me al *casting*, fins que m'ho van dir. És un d'aquells hobbies que tothom té, que hi és, però que no goses recrear-t'hi.

—*T'has trobat mai que has d'escollir entre un concert i un assaig?*

—I tant! La setmana passada tres cops.

—*I com t'ho fas?*

—No respectant el límit de velocitat de les carreteres. L'altre dia havia de fer un concert a Solsona, fins a les dues, però vaig acabar l'assaig a dos quarts de dues. Sort que tocàvem amb els Mi-te'ls i els Gossos i van allargar el concert, però tot i així va haver-hi gent que es va esperar-se una hora i quart a veure si arribava o no. I a un minut de suspendre el concert, vaig arribar a la plaça, els del grup em van veure, van començar a tocar, i jo vaig córrer entre la gent fins a l'escenari i vaig començar a cantar, com a les pel·lícules, a temps de fer entrar la veu.

Oriol Cortacans